

ਜੇ ਸਿੱਖਿਆ ਸੱਚੇ ਗੁਰਾਂ ਦੀ, ਉਹਦਾ ਕਰਿਚਿ ਸਦਾ ਸਨਮਾਨ।
 ਸੀਸ ਖੁਕਾਇਚਿ ਚਿਸ ਗਿਆਨ ਨੂੰ, ਜੇ ਮਾਨਣੇ ਜਗਰ ਹਮਾਬੇ।
 ਠੰਠੀ ਹਵਾ ਮਾਣੇਗੇ ਸਦਾ, ਭੁੱਲ ਜਾਣਗੇ ਰਿੱਖਿ ਚਮਾਸੇ।

‘ਪੀੜ ਪੰਜਾਬ ਦੀ’

ਸੁਣੋ ਨੀ ਸਿਰਜਣਹਾਰੀਚਿ।
 ਸਿਰਜੇ ਨਵੀਂ ਕਹਾਣੀ...
 ਗੰਧਲਾ ਅੜੀਚਿ ਹੋ ਗਿਆ, ਪੰਜ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦਾ ਪਾਣੀ...
 ਕੁਰੂਆਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਸੀ ਆਲਮ ਤੋਂ ਨਿਰਾਲਾ।
 ਕਿਰਰ, ਸਿਦਕ ਦੀ ਸਿਹਟੀ ਮੁਰਰ ਅਣਖਾਂ ਦਾ ਰਖਵਾਲਾ।
 ਨਾ ਖੰਘਟ ਦਿੱਤੇ ਧਾੜਵੀ, ਦੱਸ 'ਤੇ ਦਿੱਰਾ ਪਹਿਰਾ।
 ਔਜ ਚਿਸ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਸਦਾ ਲੱਗਾ ਰਹਿਰਾ।
 ਔਜ ਹੁਬਰੀ ਹੁਬਕੀ ਹੋ ਰਹੇ

ਮਾਖਿਚਿ ਮਿੱਠੀ ਮਿੱਟੀ ਹੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵਰਗਾ ਪਾਣੀ...
 ਬੂਟਾ ਪੌਣ ਕੇ ਸਾਂਝੀਵਾਲਰਾ ਦਾ, ਐਸਾ ਲਿਆਸੀ ਜਾਲ ਵਿਛਾਇਆ।
 ਲਗੂ ਭਿੰਜੀ ਰਵਾਰੀਖ ਵਰਰ ਕੇ, ਜੜ੍ਹੋਂ ਪੰਜਾਬ ਹਿਲਾਇਆ।
 ਸੋਚ, ਨਿਆਂ, ਬਲੀਦਾਨ, ਸਾਭ ਹੇ ਵਿਸਰੇ ਧਰਮ, ਈਮਾਨ।
 ਜੇ ਪਹਿਰੇਦਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ, ਸੈਂ ਗਏ ਲੰਮੀ ਰਾਣ।

ਵਰਕੇ ਪਾੜ ਕੇ ਅਦਬ ਰਹਿਜੀਬ ਦੇ,
 ਵਿਚ ਵਿਦੇਬਾਂ ਨੀਵੀਂ ਕਰਗੀ, ਸਾਡੀ ਮਾਂ ਇਹ ਰਾਣੀ...
 ਔਜ ਬੇਹਾਲ ਪੰਜਾਬ ਖੁਕਾਰਦਾ, ਕੋਈ ਪਕੜੇ ਉਹਦੀ ਬਾਂਹ।
 ਨਲੂਆ ਕੋਈ ਠਣਜੀਰ ਨਾ ਨਜ਼ਰੀ ਆਵਦਾ, ਫੜ ਜੇ ਕਰੇ ਅਗਾਂਹ।
 ਇਹ ਤਸਵੀਰ ਨਹੀਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ, ਚਿਰ ਅਦਬੀ ਰੰਗ ਚੜ੍ਹਾਓ।
 ਪੰਜਾਬੀਅਰ ਮੁੜ ਰੋਸਨ ਹੋ ਜਾਏ, ਐਸਾ ਦੀਖ ਜਗਾਓ।
 ਸੋਚ ਬਦਲ ਦੇ, ਸਮਾਜ ਬਦਲ ਦੇ, ਰਾਗ ਬਦਲ ਦੇ ਸਾਚ ਬਦਲ ਦੇ।
 ਮਿੱਠਾ ਲੱਗੇ ਪਾਕਿ ਪਵਿੱਰਤ ਦੁਸ਼ਿਰ ਹੋਇਆ ਪਾਣੀ...

ਸੁਣੋ ਨੀ ਸਿਰਜਣਹਾਰੀਚਿ।
 ਸਿਰਜੇ ਨਵੀਂ ਕਹਾਣੀ...
 ਗੰਧਲਾ ਅੜੀਚਿ ਹੋ ਗਿਆ, ਪੰਜ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦਾ ਪਾਣੀ...
 ਘੋਲ ਸੁਗੰਧੀ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਵਿਚ ਸੰਦਲੀ ਕਰ ਦਿਓ ਪੋਣਾਂ,
 ਅਮਨ ਈਮਾਨ ਦੀ ਦੇਵੋ ਪਣੀ, ਨਿਰਮਲ ਹੋ ਜਾਏ ਪਾਣੀ।

ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਦਾ

ਸੁਖਨਵਰ

ਸਰਬੀ ਕਾਲਜ ਮੋਹਾਲੀ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਡਾ. ਅਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਬਾਬਤ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਕੋਲੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕਾਰਜ ਹਨ। ਜੋ ਸੰਗਠ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਭੇਜਿਆ ਉਸ ਦੀ ਪੀਠ, ਦੁਬਾਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਰਗਰਮ ਵਿੱਚੋਂ ਸਥਾਪਨਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਭਵਿੱਖਵਾਦੀ ਮਾਨੋ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਸੰਬੰਧ, ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਸਰਗਰਮ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਨੂੰ। ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਾਦੀ ਅਤੇ ਅਦਾਕਾਰਾ ਅਮਿਤਾ ਕੌਰੀ ਪੈਂਟ ਨਵੀਂ ਜੋ ਵਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਲਮ ਸੰਗ ਨਾ ਸਹਿਜਿਆ ਹੋਵੇ। ਅਮਿਤੀਆਂ ਨਿੱਗ ਨਵੀਂ ਕਲਮ ਦਾ ਕਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਮਾਂ-ਭੈਣੀ ਨਿੱਗ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਦੇ। 'ਪੀਠ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ' ਵੱਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਵਿ-ਲੇਖਨਾਂ 'ਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹਰ ਵਿਧ ਦਾ ਨਿਰੰਗ ਉਜਾਗਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ-

ਡਾ. ਅਮਨਜੀਤ ਕੌਰ
98995-60020

ਰਚਨਾਵਾਂ

ਦੇਸ਼ ਪੰਜਾਬ

ਮੈਂ ਯਾਦੀ ਦੇਸ਼ ਪੰਜਾਬ ਦੀ, ਉੱਚੀ ਮੇਰੀ ਜਾਨ।
 ਚੋਲ ਪਹਿਲਾ ਵੇਦ ਦਾ, ਮੇਰੇ ਖੜ ਬਦ੍ਰਿਯ ਪਰਦਾਨ।
 ਮੇਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਸੱਚੇ ਪਾਗਲਪਾ, ਮੇਰਾ ਸੰਗ ਫੋ ਉੱਚਾ ਮਾਣ।
 ਮੈਂ ਪੁੰਗਰ ਸੱਚੇ ਸੁਖਮੇ, ਹੇ ਧੀਆਂ ਕੁਹਰ ਮਹਾਨ।
 ਗੁਰੂਗੋ ਵਿੱਚੀ ਅਣਖ ਦੀ, ਹੇ ਪਾਠ ਖੜੁਇਆ ਬਲੀਦਾਨ।
 ਨੰਗ ਪਈ ਜਦ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ, ਮੈਂ ਖੜੁ ਕਈ ਛਾਡੀ ਰਾਣ।
 ਮੇਰੇ ਜਾਇਆ ਸਭ ਸਿਖਾਇਆ ਜਗਰ ਨੂੰ, ਕਿਰਹ, ਸਾਂਝ ਹੋ ਨਾਮ।
 ਬੂਟਾ ਸਾਂਝੀਵਾਲਰਾ ਦਾ ਬਣਿਆ, ਜਿਹ ਮੇਰੇ ਦਾ ਰਾਜ।
 ਕਿਰਗੋ, ਕਾਮੇ, ਸੁਖਮੇ ਚਾਕ ਵਿਹਲੀ ਦਾ ਰਾਜ।
 ਸਿੱਖਿਆ ਸੱਚੇ ਗੁਰੂ ਦੀ, ਮੇਰਾ ਸੰਗ ਸੰਗ ਕਰੋ ਆਚਾਰ।
 ਮੈਂ ਜਲਣੀ ਪੀਰ ਪਿੰਥੀਆਂ ਦੀ, ਵੀਠੇ ਮੇਰੇ ਰਾਗ।
 ਵਾਕਸ, ਨਾਲੋਂ, ਨਜ਼ੁਬੇ, ਕਣਜੇਰ ਸਿੱਖ ਸਿੱਖੇ ਸਰਦਾਰ।
 ਮੇਨੂੰ ਸੱਚਿਆ ਵਾਕ ਪਰਦਾਈਆਂ, ਮੇਰਾ ਵੱਧਾ ਜਿਹਾ ਕਿਰਦਾਰ।
 ਅਦਾਕਾਰ ਮੇਰੇ ਕੋਇਲੀ, ਕੋਇਲੀ ਮੇਰਾ ਮਾਣ।

ਡਾ. ਅਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਬਰਾੜ

ਜਿੱਥੇ ਆਵਾਜ਼ ਨਾ ਬੁਲੰਦ ਹੋਵੇ
ਡਰ ਦਾ ਨਾਸੂਰ ਹੋਵੇ
ਜਿੱਥੇ ਕਲਮ ਪਾਬੰਦ ਹੋਵੇ
ਚਾਨਣ ਦਾ ਕਸੂਰ ਹੋਵੇ
ਨੇਰਿਆਂ ਦਾ ਰਾਜ ਹੋਵੇ
ਉੱਥੇ ਹੱਸਲਿਆਂ ਦੇ ਪਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ...
ਰੋਬਨੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਉਹ ਘਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ

ਸਿਰਫ਼ ਬੋਲਣ ਲਈ ਬੋਲਣਾ
ਬੋਲਣਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ
ਮਾਸਾ ਮਾਸਾ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖ ਤੋਲਣਾ
ਤੇਰਾ ਤੇਰਾ ਤੋਲਣਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ
ਨਾ ਉਡਾਣਾਂ ਨੂੰ ਪਰਵਾਜ਼ ਮਿਲੇ
ਉੱਥੇ ਸੱਚ ਲੁਬਾ 'ਤੇ ਧਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ...
ਰੋਬਨੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਉਹ ਘਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ

ਬਣਾਗੀ ਆਵਾਜ਼ ਮੈਂ
ਖ਼ਾਮੋਸ਼ ਪਏ ਅਹਿਸਾਸ ਦੀ
ਗਰੀਬ ਦੀ ਲਾਚਾਗੀ ਦੀ
ਸਹਿਕਦੇ ਜਜ਼ਬਾਤ ਦੀ
ਕੀ ਹੋਇਆ ਜੇ ਅਮਨ
ਉੱਥੇ ਸੱਚ ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਜਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ...
ਰੋਬਨੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਉਹ ਘਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ।
ਸੰਪਰਕ: 86995-60020

ਅਫ਼ਸਾਨਾ ਅੱਖੀਆਂ ਦਾ

ਬਹੁਤ ਔਖਾ ਹੁੰਦੇ ਬਿਨ ਹਾਸੇ ਹੋਸਣਾ,
ਬਹੁਤ ਔਖਾ ਹੁੰਦੇ ਅੱਖਾਂ 'ਚ ਸੁਖਦਰ ਭੋਕਣਾ।
ਨੂਰ ਦਾ ਦਰਦ ਜਦ ਅੱਖਾਂ 'ਚ ਉਤਰ ਆਉਂਦਾ ਏ,
ਅਹੁਰੀਆਂ ਸੰਧੀਆਂ ਦੀ ਖਾਣ ਪਾਉਂਦਾ ਏ।
ਨਾ ਪੁਰੇ ਹੋਏ ਅਹਿਸਾਸ ਨੂੰ, ਛੁਪਾਉਂਦਾ ਏ।
ਬਹੁਤ ਔਖਾ ਹੁੰਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਣਮਿਟੀਆਂ ਖਾਹਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਾਂਭ ਕੇ ਰੱਖਣਾ...
ਅੱਖਾਂ 'ਚ ਇਹ ਭਾਖੜ ਹਰ ਪਲ ਸੁਲਘਦਾ ਏ,
ਘੜੀ ਘੜੀ ਛਿਨੋ ਛਿਨ ਕਦੇ ਵਿਗੜਦਾ ਏ ਕਦੇ ਉਲਝਦਾ ਏ।
ਬੰਸ ਮਿਟਦਾ ਨਹੀਂ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸੁਲਝਦਾ ਏ।
ਬਹੁਤ ਔਖਾ ਹੁੰਦੇ ਇਹਦੀਆਂ ਲਪਟਾਂ ਦੀ ਲਿਖੀਓ ਨੂੰ ਲੁਕ ਕੇ ਰੱਖਣਾ...
ਅੱਖਾਂ ਸਿੱਥੇ ਕਾਇਨਾਤ ਨੂੰ ਮਾਰਦੀਆਂ ਨੇ।
ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਸੁਹੇਪਣ ਨਾਲ ਚਿੰਦਗੀ ਖਿੰਗਾਰਦੀਆਂ ਨੇ।
ਮਹਿਬੂਬ ਨੂੰ ਦਿਲ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਉਤਾਰਦੀਆਂ ਨੇ।
ਬਹੁਤ ਔਖਾ ਹੁੰਦੇ ਅੱਖੀਆਂ ਲਈ ਮੁਖੀ ਤੋਂ ਰਮੀ ਦਾ ਫ਼ਾਸਲਾ ਰੱਖਣਾ...
ਬਹੁਤ ਔਖਾ ਹੁੰਦੇ ਅੱਖਾਂ 'ਚ ਸੁਖਦਰ ਭੋਕਣਾ,
ਬਹੁਤ ਔਖਾ ਹੁੰਦੇ ਬਿਨ ਹਾਸੇ ਹੋਸਣਾ।

ਡਾ. ਅਮਨਦੀਪ
ਕੌਰ ਬਰਾੜ